

rektirdiği yabancı dil, bilgi, tecrübe ve yeteneklere sahibolmalarıyla mümkündür.

Genel Müdürlük, ikisi uluslararası tarifeli ve tarifersiz uçuşlara açık hava limanı ve üçü tarifersiz uluslararası uçuşlara açık olmak üzere 15 adet hava limanı ve meydanını işletmektedir.

Türkiye hava ülkesinde uçuş emniyetinden, hava trafik kontrol düzeninden, arama ve kurtarma faaliyetlerinin koordinasyonundan sorumlu olan Genel Müdürlük bu maksatla 2 saha kontrol merkezi, 5 yaklaşma kontrol ofisi ve 12 meydan kontrol kulesi işletmektedir. Ayrıca, hava trafik kontrol üniteleri, hava savunma sistemine, teşhis yönünden yardımcı olmaktadır. Her birisi bugünkü rayıca göre 50 milyon ile 500 milyon TL. sı arasında değişen modern hava taşıt araçlarının emniyetli, intizamlı uçuş yapabilmeleri, uçanların ve yer personelinin mal ve can emniyetlerinin sağlanması için, her biri büyük masraflarla ve emeklerle idame ettirilen gerekli servis, teçhizat ve sistemlerin günün 24 saatinde faal bulundurulması mecburiyeti vardır.

Türkiye hava ülkesinde bütün uçuşların emniyet, sürat ve intizamla yapılması için, 615 km. si tavsiyeli 6 575 km. si kontrollu olmak üzere, 7 190 km. lik bir havayolu şebekesi tesis edilmiştir. Bütün Türkiye'deki bu şebeke ve meydanlar civarında tesis edilmiş olan elli adet değişik cins ve tipte elektronik hava seyri-sefer yardımcı sistemlerine ait cihazlar günün yirmidört saatinde devamlı olarak işletilmektedir. Uçuş emniyeti, çok süratli ve kusursuz muhabere imkânlarının varlığına ihtiyaç gösterdiğinden, Genel Müdürlük 2 uluslararası muhabere merkezi ve 14 muhabere merkezi işletmektedir. Bu merkez ve istasyonlarda 72 değişik frekans üzerinden neşriyat yapan 781 cins ve tipte alıcı - verici cihaz bulundurulmaktadır. Ayrıca, altı adet uzun menzilli, çok yüksek frekanslı VHF ve Ultra HF telsiz istasyonlarını kurmuştur. Bunlara ilâveten, PTT den de temin edilen şehirler ve milletlerarası 28 uzun hat telefon - teleks, aralıksız hizmette bulundurulmakta ve bu iş için PTT ye yılda 7,5 milyon lira ödenmektedir. 372 adet değişik tip araç ve gereç, 122 adet elektrojen grubu kullanılmakta ve 2 425 personel çalışmaktadır.

Genel Müdürlük, personel temininde ve personeli muhafaza etmede büyük güçlüklerle karşılaşmaktadır. Bugün Türkiye'de, Devlet Hava Meydanları İşletmesinin yürüttüğü hizmetler için personel yetiştiren her hangi bir kuruluşun bulunmayışı nedeni ile Hava Meydanları İşletmesi ihtisas görevlerinde kullanacağı personeli kendisi yetiştirmek mecburiyetindedir. Uluslararası tecrübe ve teamüller, hava trafik kontrol hizmetine yeni iktisabedenler için belirli bir tahsil süresi gerektirmektedir. Lise ve üzeri tahsil, İngilizce, dil bilgisi ve diğer temel vasıfları haiz olanlar iki yıl eğitim süresinden sonra mesul görevlere verilebilmekte ve üç beş yılda ancak iyi bir hava trafik kontrolörü olabilmektedirler.

1965 - 1970 yılları arasında 450 değerli teknik personel; maaş ve ücretlerinin mahdut ve çalışma saatlerinin de diğer Devlet memurlarından yılda 295 saat veya 42 gün fazla oluşu sebebiyle, fazla çalışmaları yüzünden görevlerinden ayrılmışlardır. Ayrı bir personel rejimi uygulanmadıkça bu durum devam edecektir.

Havacılık, teknik ve çok komplike bir hizmettir. Devamlı tahsil, kurs ve eğitimi gerektirir. Havacılık alanında yetişmiş personele ihtiyaç vardır. Bu yüzden Genel Müdürlük yeni tesisler, modern araç, gereç ve sistemlerden daha önce, bunları işletecek uzman personelin bulunması bunalmı içindedir. Bunun biran önce halli gerekmektedir. Avrupa ve Asya'yı birleştiren İstanbul Boğaz Köprüsünün yanında, eski ve yeni dünyayı havadan da birleştirecek Yeşilköy hava köprüsünün de inşaatı hızlandırılmaktadır.

BAŞKAN — Sayın Kor, lütfen bağlayınız efendim.

ORHAN KOR (Devamla) — Ve yatırım programlarındaki alınan ödeneklerin plâna göre tamamlanması mutlaka bitirilmelidir. 1972 malî yılı yatırım programı 20 milyon lira civarındadır ki, bu, bu kadar teknik bir Genel Müdürlüğün hizmetlerinin yatırımları için kâfi değildir.

80 milyona mal olan bir jet yolcu uçağının Adana sivil hava meydanındaki kaybı, hepimizi üzmüştür. O anda, yıllardır Adana'da görülmemiş bir korkunç kar fırtınası yanında, mey-